

Projecte de llei de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Catalunya

Compareixença del CEESC

1 d'abril de 2025



COL·LEGI D'EDUCADORES
I EDUCADORS SOCIALS
DE CATALUNYA

SUMARI

INTRODUCCIÓ

QUÈ MÉS HAURIA DE TENIR EN COMPTE LA LLEI?

QUÈ IMPLICA PER A LES EDUCADORES I ELS EDUCADORS SOCIALS, PER A LA PROFESSION?

CONCLUSIONS

BIBLIOGRAFIA

INTRODUCCIÓ

Aquesta proposta de llei planteja la creació de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Catalunya (AGAISS-Cat). L'objectiu és **millorar la coordinació entre els sistemes de salut i serveis socials per oferir una atenció més eficient i centrada en les necessitats de les persones**, especialment d'aquelles amb necessitats complexes, com ara persones grans, amb discapacitat, malalties mentals o en situació de vulnerabilitat.

Des dels **col·lectius professionals de gent gran i salut mental** del CEESC s'ha debatut conjuntament sobre la proposta i, per acabar de definir els argumentaris, s'ha generat un procés obert al conjunt de professionals, integrant les aportacions en una compareixença emmarcada en l'Eix Estratègic de Consolidació Professional de la Junta de Govern.

*Presenten el resultat dels debats en compareixença davant la comissió parlamentària:
Sònia Cebrian, Roser Fontseca i Olga Giner.*

QUE MÉS HAURIA DE TENIR EN COMPTE LA LLEI?

- Reconèixer l'educador/a social com a professional social i sanitari, i part essencial dins de la xarxa de salut. Incorporar en els equips d'atenció primària aquesta figura com a referent socioeducatiu i comunitari.
- Augmentar i reconèixer les dotacions de professionals de l'educació social en l'atenció a la salut mental i les addiccions per garantir una visió centrada en la persona. Estem plenament incorporats i estem presents, des de fa dècades, en l'atenció a la salut i en l'estratègia de salut mental que va aprovar el Govern de la Generalitat a finals de 2024.
- Augmentar el número de recursos i professionals, equiparar les condicions dels professionals sanitaris i els professionals socials, reconeixent el valor de la seva feina, unificant convenis i eliminant la bretxa salarial.
- Un dels objectius de l'Agència d'Atenció Integrada és potenciar les cures i l'atenció des de l'entorn domiciliari, impulsant les accions comunitàries, però no s'hi especifica quina serà la intervenció en els casos de manca de xarxa de suport i alta situació de vulnerabilitat.

Article 2. Objecte i principis d'actuació

- En l'àmbit de la salut mental, sobretot en els casos de patologia dual, ens trobem, en processos de porta giratòria tant en l'àmbit sanitari com social, i no s'atenen les necessitats reals de la persona, amb situacions vitals complexes que sovint recauen sobre la bona voluntat dels diferents agents que hi intervenen, i ens oblidem que és una qüestió de drets.

Article 3. Prioritats d'actuació

- Avançar cap a nous models d'atenció integral, des de la prevenció, diagnosi i atenció precoç dels infants i adolescents amb trastorns de conducta i/o salut mental, disposant dels recursos necessaris per permetre una acció socioeducativa i sociosanitària que eviti la cronificació.

QUÈ IMPLICA PER A LES EDUCADORES I ELS EDUCADORS SOCIALS, PER A LA PROFESSIONIÓ?

- A la Llei i en els documents que s'aporten no hi ha menció sobre el paper dels professionals de l'àmbit social a les residències de gent gran i del valor que té l'àrea social i específicament l'educador/a social en aquest àmbit. Per una part, les funcions que se li assignen no són les que porten a terme i, per una altra, posen al mateix nivell l'educador social i l'animador sociocultural, quan aquest últim no està diplomad, per tant, no té les mateixes funcions i competències:

“Animador o animadora sociocultural o educador o educadora social: Responsable de definir, d'adaptar i de dinamitzar els programes d'animació cultural, d'oci i de temps lliure i adequar-los al col·lectiu i a la institució” (Generalitat de Catalunya, 2019, pàg. 35).

- La Llei defensa que l'àmbit sanitari i social ocupen el mateix nivell d'importància i treballen coordinadament i en consens. En canvi, a les residències de gent gran i persones amb discapacitat, l'àmbit social no està posicionat al mateix nivell. Des del nostre punt de vista, la Llei continua invisibilitzant la importància de l'àrea social en l'acompanyament, la qualitat de l'atenció i la implantació del model d'atenció centrat en la persona als centres residencials.

- En el document *Model d'atenció sanitària integrada a les persones que viuen en centres residencials per a gent gran*, només hi ha els col·legis professionals de farmacèutics, infermeria i metges. Hi manca l'àmbit social. (Generalitat de Catalunya, 2019).

- La figura de l'educador/a social no es contempla al Conveni col·lectiu autonòmic de Catalunya del sector de l'atenció a la gent gran (GERCAT) (codi de conveni núm. 79100235012021). (Gercat, 2021, p. 7, 17, 54).

- La figura de l'educador/a social se substitueix per la de Tècnic/a d'Animació Sociocultural (TASOC), mostrant una manca de reconeixement cap als educadors i les educadores socials. Cal revisar i actualitzar les seves funcions i la seva categoria professional per tal que sigui la mateixa que la de la resta de graduats.

- En el Pla de desplegament de l'atenció integrada social i sanitària a les persones que viuen a residències de gent gran (Generalitat de Catalunya), els tècnics que treballen a les residències se'ls assignen les mateixes tasques i ràtios. No hi ha cap revisió en cap dels àmbits, quan tenen grans mancances. S'ha parlat amb els diferents col·legis professionals abans de dissenyar aquest Pla? (Generalitat de Catalunya, 2023)

- També detectem que encara que es parla del model centrat en la persona, manca posar-lo en un espai destacat i col·locar-lo com a eix de l'atenció. Creiem que és

imprescindible formar els nous professionals en el model d'atenció centrada en la persona, des de la base.

- L'educador/a social és aquell professional que, dins l'àmbit sociosanitari, fa un acompanyament socioeducatiu, des d'una dimensió holística, amb l'objectiu de millorar el benestar i la qualitat de vida de la persona, posant la persona al centre, orientant-la i donant-li suport per tal que desenvolupi el seu projecte de vida, generant xarxa i vinculant-la amb la comunitat.
- Demanem que se'ns reconeguin les nostres competències tant en l'atenció directa com en la gestió de projectes, supervisió o gestió d'equips.
- En el desenvolupament d'aquesta agència, ens agradaria que els col·legis professionals puguin participar en els grups de treball. Les línies estratègiques o estan absents o són massa generals.

Article 7. Pla Estratègic d'atenció integrada social i sanitària. 7.3 El procediment d'elaboració del Pla ha de garantir la participació...

Article 14. Òrgans consultius i de participació. 14.1 i 14.4

- Ens sorprèn que no aparegui el Pacte Nacional de Salut Mental en les línies i mesures prioritàries, específicament en l'atenció integrada en la salut mental. Cal garantir que aquest pacte es tradueix en accions reals i efectives, fer un seguiment del compliment real del seu ideari, i de les sis línies estratègiques i diferents objectius operatius definits i aprovats en aquest pacte. (Generalitat de Catalunya, 2024)
- Aquesta atenció integral social i sanitària ha de tenir en compte la interseccionalitat. La lluita contra l'edatisme i l'estigma en l'àmbit de la salut mental i les addiccions, la desinstitucionalització i una mirada amb perspectiva de gènere i transculturalitat.
- Els hi voldria fer una pregunta: coneixen la realitat a les residències de gent gran i persones amb discapacitat? Els professionals que treballem amb aquest àmbit, teníem l'esperança que les coses canviarien després de la covid-19, però res ha canviat. Les ràtios són vergonyoses, els professionals estan poc reconeguts, pateixen condicions precàries, salaris baixos i l'única resposta que tenim són certificats de professionalitat, i baixa formació, tant en competències relacionades amb la feina com competències transversals. La manera que atensem la gent gran ens defineix com a societat i la valoració no és bona.

CONCLUSIONS

- **Celebrem aquesta iniciativa legislativa** que apareix amb molt bona intencionalitat, tot i que no podem deixar de considerar que compta amb **mancances importants**:
 - Les línies estratègiques són massa generals.
 - Les realitats específiques, com les de salut mental, envelliment, violència de gènere, presons, addiccions, discapacitat... no hi troben la concreció necessària
 - No queda clarament definit el paper dels professionals tècnics.
 - I l'equilibri entre l'àmbit social i el sanitari queda per desplegar.

BIBLIOGRAFIA

COL·LEGI D'EDUCADORS I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA. *L'Educació Social com a professió sanitària* [en línia]. Barcelona: CEESC, desembre 2024. <https://www.ceesc.cat/documents/Informes/2024_Professio_Sanitaria.pdf> [Consulta: 5 de maig de 2025].

FONDATION JUGEND-UND DROGENHİLLEF (coord.). *Informe España. BeTraD. Un mejor tratamiento para personas consumidoras de drogas que envejecen* [en línia]. Agència de Salut Pública de Catalunya, Generalitat de Catalunya; Fundación Salud y Comunidad, 2019. <<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/0abf901b-906a-4b12-85c1-1f8e3f78a057/National%20Report%20Spain.pdf>> [Consulta: 5 de maig de 2025].

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Model d'atenció sanitària integrada a les persones que viuen en centres residencials per a gent gran* [en línia]. Generalitat de Catalunya, octubre 2019. <https://www.aisbcn.cat/wp-content/uploads/2020/07/L%C3%ADnia-1_Model-ASI-Residencies.pdf> [Consulta: 5 de maig de 2025].

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Pacte Nacional de Salut Mental* [en línia]. Departament de Presidència, 2024. <https://presidencia.gencat.cat/ca/ambits_d_actuacio/pacte-nacional-de-salut-mental/index.html> [Consulta: 5 de maig de 2025].

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Pla de desplegament de l'atenció integrada social i sanitària a les persones que viuen a residències de gent gran* [en línia]. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut del Departament de Salut, novembre de 2023. <<https://www.associacioacad.cat/wp-content/uploads/2023/11/Document-desplegament-Residencies-Gent-Gran-Catalunya-VF.pdf>> [Consulta: 5 de maig de 2025].

RESOLUCIÓ EMT/3758/2021, de 20 de desembre, per la qual es disposa la inscripció i la publicació del Conveni col·lectiu autonòmic de Catalunya del sector de l'atenció a la gent gran (GERCAT) (codi de conveni núm. 9100235012021), desembre 2021. <<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8572/1884468.pdf>> [Consulta: 5 de maig de 2025].



COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

Abril 2025

www.ceesc.cat

934 521 008

ceesc@ceesc.cat

